

Ohrozujú nás (systémové) banky ?

Autori:

Matúš Pošovanc

Martin Reguli

Jakub Jablonický

Nadácia F.A. Hayeka, 25. jún 2019

Obsah

1. Úvod.....	3
2. Dôležitosť vlastného kapitálu banky – reakcia na hrozbu krytia strát banky	3
3. Popis získaných dát a zobrazenie na grafoch.....	7
4. Výsledky	9
4.1 Celkové výsledky za rok 2008 a 2018 (CET1 / Total Assets x Price-to-Book ratio).....	9
4.2 Prvých 5 a posledných 5 bánk za rok 2008 a 2018 (CET1 / Total Assets x Price-to-Book ratio).....	11
4.3 Celkové výsledky za rok 2008 a 2018 (z hľadiska súvahových čísel neupravených o názor trhu)	12
4.4 Americké banky od roku 2008 až po rok 2018 (CET1 / Total Assets x Price-to-Book ratio).....	14
4.5 Európske banky od roku 2008 až po rok 2018 (CET1 / Total Assets x Price-to-Book ratio)	15
4.6 Ázijské banky of roku 2008 až po rok 2018 (CET1 / Total Assets x Price-to-Book ratio)	16
4.7 Banky zverejňujúce TCE (Tangible Common Equity / Total Assets x Price-to-Book ratio)	17
4.8 Slovenské banky: CET1 resp. Tier1 voči celkovým aktívam	18
5. Závery a hodnotenia.....	19
Príloha č.1.: Popis súčasného finančného systému – náhľad na problém	24
Príloha č.2: Výsledky za 2017.....	26
Celkové výsledky za rok 2008 a 2017 (v čase upravený CET1 / Total Assets x Price-to-Book ratio).....	26
Prvých 5 a posledných 5 bánk za rok 2008 a 2017 (v čase upravený CET1 / Total Assets x Price-to-Book ratio).....	28
Slovenské banky	29
Zdroje	30

1. Úvod

Cieľom tejto štúdie je poskytnúť *jeden z pohľadov* na kľúčové časti „kostry“ finančného systému, ktoré majú, obrazne povedané, dopad na celý organizmus - svetovú ekonomiku. Systémové banky.

Ak sa stane niečo tzv. systémovým bankám, paralyzačné účinky pocítíme všetci. Už v roku 2017 sme sa rozhodli zhodnotiť tzv. *systémové banky finančného systému* a nazreli sme na ich súvahy od roku 2008. Tento rok prinášame ďalšiu aktualizáciu dát od roku 2017. Zamerali sme sa na niektoré ukazovatele, ktoré považujeme za kľúčové pri identifikovaní rizika, ktoré finančný sektor dnes so sebou nesie.

V štúdiu predstavujeme dôvody pre zameranie sa na nami vybrané ukazovatele. Následne predstavujeme výsledky, ktoré dosiahli systémové banky globálneho finančného systému v daných ukazovateľoch a porovnáme ich. Porovnanie nám umožní identifikovať tie finančné inštitúcie, ktoré ku koncu roka 2018 predstavujú najväčšie riziko pre globálny finančný systém. Následne zakomponujeme pre informáciu a zaujímavosť aj údaje o tom, ako je na tom slovenský finančný systém. Záverom zhodnotíme súčasný stav a to, ako je možné vnímať mieru rizika v súčasnom bankovom systéme. V prílohe štúdie vysvetľujeme náhľad na problém súčasného finančného – bankového systému.

Vopred upozorňujeme, že štúdia nemá ambíciu predpovedať, či a kedy nejaká krízová udalosť globálneho rozmeru nastane. Štúdia má za cieľ ukázať, ako je na túto potenciálnu udalosť finančný systém pripravený.

2. Dôležitosť vlastného kapitálu banky – reakcia na hrozbu krytia strát banky

V súčasnosti existujúci finančný systém (fiat systém) je systémom rôznych foriem na „seba skladaných“ dlhov vytváraných voči ekonomicko-politickej aktivite. Na základe toho je možné tvrdiť, že je to práve vlastná kapitalizácia bánk, ktorá určuje mieru ohodnotenia hrozby, ktorú vo finančnom sektore konkrétna banka predstavuje. To si dlhodobo uvedomujú i tí, ktorí pripravujú pre banky regulácie. Odzrkadľuje sa to napr. v regulačných opatreniach Basel I-III. Od roku 1998 platili prijaté medzinárodné pravidlá regulácie bankového sektora Basel I, od roku 2007 Basel II, a v roku 2010 boli schválené pravidlá Basel III, ktorých účinnosť má postupný charakter. Rovnako po kríze v roku 2008 bola vytvorená tzv. Financial Stability Board, ktorá dozoruje nad systémovými bankami sveta.

V analýze sa preto zameriavame na kľúčové bankové domy sveta. Výber bánk bol realizovaný na základe uvedenia týchto bankových domov v zozname globálne systémovo dôležitých bánk vydávaných Financial Stability Board¹ od roku 2011. Sú to banky, ktoré majú potenciál narušiť, resp. pokojne môžeme povedať, že rozložiť, súčasný finančný systém. **Zo zoznamu oproti roku 2017 ubudli Nordea a Royal Bank of Scotland a do zoznamu pribudla Groupe BPCE.**

¹ FSB. 2018 list of global systemically important banks (G-SIBs). WWW DOCUMENT <<http://www.fsb.org/wp-content/uploads/P161118-1.pdf>>

Pri hodnotení hrozby banky/báňk sme sa zamerali na to, ako sú tieto banky kapitalizované v prípade krízových udalostí. Nejedná sa samozrejme o žiadnu novinku. Pri hodnotení si kladieme otázku: Čo sa stane, ak sa bankový sektor dostane do stresu; t.j. ak podkladové aktíva a súvisiaca ekonomicko-politická činnosť prestávajú dávať ekonomický zmysel? Ako je banka vybavená na to, že v prípade tejto udalosti ju môže eliminovať vlastným kapitálom? Vlastný kapitál banky je relatívne kvalitným dlhom – nenávratným, nie je ho potrebné vrátiť ako záväzky a dlhy a zabezpečuje tak solventnosť banky.

Jednoduchá úloha?

Na prvý pohľad sa môže zdať, že stačí určiť to, koľko vlastného kapitálu banka má. Ak ho bude dostatok, je viac odolná voči prípadu spojeného s nejakou krízovou udalosťou. Problémom však je, ako pristúpime k definovaniu toho, čo je vlastný kapitál. Pre definíciu vlastného kapitálu by mala platiť v princípe jednoduchá poučka – ak zajtra banka skrachuje, je jej kapitál niečo hodný? Čo to však presne je? Bankové domy často vykazujú a zverejňujú ako súvisiaci ukazovateľ tzv. *Tier 1 leverage ratio*, pomer tzv. Tier 1 kapitálu voči *celkovým aktívam* banky. Vo väčšine prípadov daný pomer preberajú i médiá. Je to však správny prístup?

Problémom je, že Tier 1 kapitál v sebe obsahuje viaceré položky, ktoré nie sú základným kapitálom banky. Tier 1 sa počíta ako tzv. Core Equity Tier 1 plus ostatné relevantné položky, ktoré je možné za primárny kapitál považovať. Konzervatívnejší odhad vlastného kapitálu preto vyjadruje skôr tzv. CET 1 (Core Equity Tier 1), kde zaradujeme bežné akcie, prémie na emisiu akcií, očakávané príjmy, iný zisk a zverejnené rezervy, a úpravy povolené regulátorom (tu si banky vydobyli možnosť úpravy CET1). Je to teda CET1, ktorý je nutné porovnať voči aktívam? Nie celkom. Problém je, že CET1 obsahuje rôzne položky, ktoré sú v prípade krízy absolútne irelevantné pre protistranu či veriteľa v prípade hodnotenia solventnosti banky. Inými slovami, keď sa banka dostane do problémov, je úplne jedno ako je ohodnotený jej goodwill, sú irelevantné daňové úľavy v kontexte jej minulej aktivity (napr. odpis strát), či práva na poskytovanie niektorých služieb a rovnako asi málokoho zaujíma, či má alebo nemá nejaké softwarové zázemie. Tieto položky sú skôr zaujímavé v časoch pokoja, resp. v prípade, že chce banka fúzovať s inou bankou.

Je preto nutné sa zamerať na *skutočný* vlastný kapitál. A tu sa opätovne dostávame do problému definovať, čo to presne znamená. Pamätajme, že pre definíciu vlastného kapitálu by malo platiť, že ak zajtra banka skrachuje, je jej kapitál niečo hodný? Nejde o triviálny problém. Ak banka nečelí žiadnemu problému preukázania svojej solventnosti, CET1 môže pri hodnotení solventnosti skutočne postačovať. Už vopred sme si však povedali, že chceme hodnotiť hrozbu. To znamená situáciu, ako bude hodnotená solventnosť banky, ak sa táto skutočne dostane do problémov.

V tomto prípade však nevieme, ako sa zachovajú investori. Inštruktívne by mohla poslúžiť ostatná kríza v roku 2008. Práve správanie sa investorov, veriteľov a obchodných partnerov bankových domov v roku 2008 ukazuje, prečo má časť finančných profesionálov za to, že skutočným vlastným kapitálom je tzv. *Tangible Common Equity* – tzv. *TCE*. Až ten môžeme

považovať za skutočný vlastný kapitál². O dôležitosti posudzovania TCE hovoril napr. guvernér amerického FED-u Daniel K. Tarullo³:

„Zjavné bolo, že počas vrcholu krízy sa protistrany a investori bánk v ohrození pri hodnotení bonity danej inštitúcie zaujímali výlučne o tzv. Tangible common equity. V podstate ignorovali Tier 1 kapitál a regulačné požiadavky na pomer kapitálu voči aktívam. Na jeseň roku 2008 trhy vo všeobecnosti pochybovali o tom, že by majetok niektorých našich najväčších inštitúcií postačoval na to, aby dané inštitúcie odolali stratám. Boli to práve tieto pochybnosti, ktoré znemožňovali vzájomné vysporiadanie medzi protistranami, čo prispievalo k problémom s likviditou ako charakteristickej črte vtedajších finančných trhov.“

Každopádne práve tu sme sa stretli pri posudzovaní daných bánk s najväčším problémom. Väčšina systémových bánk TCE jednoducho nevykazuje a nevykazuje ani individuálne položky, ktoré by nám pri odpočítaní od CET1 umožnili TCE vyčísliť. Preto sme boli nútení sa zamerať jedine na CET1, ktorý sme za rok 2018 už neupravovali; predchádzajúce roky boli upravované podľa toho, ako bolo bankám dovolené nadhodnocovať svoj vlastný kapitál v prechodnom období.

Celkové aktíva vs. rizikovo hodnotené aktíva.

Druhý problém, pred ktorým stojíme, je ako pristupovať k menovateľu, t.j. aktívam banky. Kapitálová primeranosť sa v minulosti totižto hodnotila v pomere k celkovým aktívam banky, avšak regulačné úrady, menovateľ zmenili na tzv. *leverage exposure*. Jedná sa o prisúdenie rizikovej prirážky aktívam a zároveň by sa malo jednať o započítanie aktív, ktoré majú banky mimo svojej bilancie, vrátane rôznych podsúvahových položiek, derivátov, dohôd o spätnom odkúpení a ďalších položiek vrátane úverových príslužbov, pohotovostných akreditívov a expozícií v oblasti financovania obchodu. Tento druh prístupu mení celkovú potrebu kapitálu a to tým spôsobom, že by mal prirodzene zvyšovať hodnotu menovateľa, čo zvyšuje tlak na výšku kapitálu.

Voľba regulátorov posudzovať aktíva bánk podľa rizika sa zdá byť logická. Je logické, aby banky, ktoré majú menej rizikové aktíva, museli držať menej vlastného kapitálu, ako tie, ktoré majú viac rizikové aktíva. Faktom však je, že rizikovo vážené aktíva sa napr. naprieč európskym bankovým sektorom vo všeobecnosti približujú celkovým aktívam⁴. Samotný výpočet rizikovo vážených aktív rovnako unifikuje prístup k riziku naprieč globálnym bankovým sektorom. Jedná sa samozrejme o odhad rizika a dané výpočty nezodpovedajú podmienkam merania systematického rizika. To vyplýva z toho, že v prípade krízovej udalosti neberie tento prístup v úvahu regionálne alebo národné podmienky, či reakcie na krízovú udalosť. Niektorí finanční experti zároveň tvrdia, že tento prístup spôsobuje rôzne druhy

² Kapitál totižto neobsahuje, goodwill, software, a dokonca ani niektoré seniorské kapitálové inštrumenty (preferenčné akcie), či CoCo bondy.

³ Governor Daniel K. Tarullo.(2011) *The Evolution of Capital Regulation*. WWW DOCUMENT <<https://www.federalreserve.gov/newsevents/speech/tarullo20111109a.htm>>

⁴ Bennet Berger, Pia Hüttl and Silvia Merler. (2016). Total assets versus risk weighted assets: does it matter for MREL? WWW DOCUMENT <http://bruegel.org/wp-content/uploads/2016/07/pc_2016_12.pdf>

komplikácií pri výpočte rizikovo vážených aktív a spôsobuje práve vyššiu mieru netransparentnosti. Ide totiž o regulátorom stanovený hybridný výpočet, pri ktorom sú niektoré aktíva rátané v podobe ako sa zobrazujú na súvahe banky a v prípade iných (regulátorom určených) sa ich súvahové údaje prerátavajú podľa regulátorom stanoveného kľúča⁵.

Asi najvýznamnejším problémom sa javí regulátorom stanovená nulová riziková prirážka pri vládných dlhopisoch, čo samozrejme zvýhodňuje banky, ktoré sa sústreďujú na držbu týchto cenných papierov. Problém je to hneď z niekoľkých dôvodov. Prvým je, že regulátori týmto spôsobom zatraktívňujú vlastné cenné papiere na úkor ostatných. Druhým je, že nie každá krajina má mať nulovú rizikovú prirážku – aj krajiny môžu skrachovať a neobslúžiť svoj dlh. Riziková prirážka spojená s kvalitou verejných financií by mala byť teda určite zohľadňovaná.

Rizikovo vážené aktíva majú systémové banky prístupné od roku 2013. Použitie tohto ukazovateľa by nemal byť problém. Avšak ako píšeme, jedná sa o zvláštny spôsob účtovného prístupu, ktorý sa pri systematických bankách prejavoval tak, že 9 bánk z 29 posudzovaných malo za rok 2018 vykázané rizikovo vážené aktíva menšie ako celkové aktíva, čo nedáva veľmi zmysel. Preto sme pristúpili k problému inak.

Hodnotenie trhom

Či už by sme hodnotili CET1 alebo TCE, údaj zo súvahy stále nemusí zodpovedať realite. Rovnako je problém samotné regulačne stanovené váženie rizikovosti aktív, čo spôsobuje určitú mieru „účtovného čarodejníctva“.

Preto sme sa rozhodli, že použijeme pre dané hodnotenie celkové aktíva, ktorý boli v minulosti ako údaj pre výpočet kapitálovej primeranosti používané a CET 1. Aby sme však našli čo najrealistickejšie hodnotenie kapitálovej primeranosti banky, pozreli sme sa na to, ako danú banku vníma trhovú prostredie; t.j. čo všetko o danej banke trh vie a čo všetko o danej banke trh zohľadňuje. Predsa len, jedna vec sú čísla v súvahe, výpočty, interné modely ohodnocovania aktív, a druhá vec sú zvesti, potvrdené správy, či reálne uniknuté dáta, ktoré hovoria o niečom inom. Obal, a to, čo je pod ním, sú dve rôzne veci. Ako uvidíme, vytvára to podstatný rozdiel v náhľade na kapitalizáciu bánk.

Ako zakomponovať do hodnotenia pohľad trhu, t.j. čo si o banke „myslí“ trh, čiže čo si myslia na základe dostupných informácií dnes o banke investori? Pokiaľ je známe, že banka má nejaké problémy, resp. že nesprávne uvádza niektoré čísla alebo ju upodozrievajú z rôznych manipulácií čísel, resp. že naopak pripravuje nejaké potenciálne úspešné projekty, alebo je na tom jednoducho horšie či lepšie oproti stavu, uvádzanému na súvahe, trh danú situáciu zohľadňuje v podobe tzv. *price-to-book ratio*. To môže odrážať situáciu banky lepšie alebo horšie ako ukazujú účtovné záznamy.

⁵ Campbell, S. Simple and Transparent? Understanding the Leverage Ratio. WWW DOCUMENT <<https://www.fsforum.com/types/press/blog/simple-and-transparent-understanding-the-leverage-ratio/>>

3. Popis získaných dát a zobrazenie na grafoch

Takto vyzbrojení sa môžeme pustiť do hodnotenia vybraných systémových bánk. Všetky vyššie uvedené závery sme sa snažili čo najviac zohľadniť. Nie pri každej banke je to možné a to hlavne z dôvodu odlišných spôsobov vykazovania niektorých údajov.

Zozbierali sme teda všetky dodnes dostupné nominálne vyjadrené číselné údaje za jednotlivé bankové domy, vždy ku koncu roka a to od roku 2008 až po rok 2018. V rámci porovnania nebolo nutné prepočítavať jednotlivé údaje do jednej meny. Hodnotíme totiž pomer: vlastný kapitál voči aktívam. Ako sme uviedli, pri väčšine bánk nebolo možné určiť *Tangible Common Equity* – tzv. *TCE*, ktorý banky až na pár výnimiek nevykazujú.

Pre hodnotenie sme preto boli nútení použiť CET1 voči celkovým aktívam banky. CET1 sme však upravili pre roky 2008 až 2017 vzhľadom na možnosť nadhodnotenia CET1 bankami o niektoré položky, ktoré sú diskutabilné z hľadiska ich zahrnutia do vlastného kapitálu. Túto možnosť a prechodné obdobia si vydobyli samotné banky⁶ a predpokladáme, že danú možnosť nadhodnocovania kapitálu i využili. Úprava predpokladaného nadhodnotenia bola nasledovná: pre roky 2008 až 2013 sme hodnoty CET1 znížili o 17,65 % a v rokoch 2014 až 2017 sme percento úpravy znižovali každý rok o 20 %. V roku 2017 je preto upravený súvahový CET1 v princípe identický s vykazovaným CET1. **Po roku 2018 úprava CET1 už nie je nutná, vzhľadom na to, že možnosť nadhodnotenia už nie je povolená.** Jednotlivé pomery kapitálu voči aktívam sme zisťovali od roku 2008 až po rok 2018 zo zverejnených súvah jednotlivých bánk. Pomer sme následne prepočítali hodnotou tzv. *price-to-book ratio* vždy ku koncu roka, ktoré zodpovedá trhovému hodnoteniu daných bankových domov⁷.

Na grafoch, kde sú zobrazené všetky banky spoločne, je pre prehľadnosť znázornený vždy len prvý rok po roku 2008, v jednotlivé banky zverejnila CET1 a následne rok 2018. Vývoj kapitalizácie bánk od roku 2008 po jednotlivých rokoch je uvedený v regionálnom porovnaní bánk.

Na grafoch je rovnako zvýraznená požiadavka na kapitálové krytie bánk od finančných teoretikov vo výške 15%; čo je hladina, ktorá bola odporúčaná ešte v roku 2010⁸. Basel III stanovuje minimálnu hraničnú hodnotu leverage ratio na úrovni 3 %, čo je i politika ECB. Iný prístup má FED, ktorý považuje banku za kapitalizovanú v prípade, že dosahuje tzv. leverage ratio nad úrovňou 5% (ECB 4,5 %), adekvátne kapitalizovanú nad 4%, podkapitalizovanú pod

⁶ V tejto práci sa jedná o zjednodušené porovnanie kapitalizácie bánk vzhľadom na to, že poskytujeme približný odhad. Problém, pred ktorým stojíme, je, že presné čísla banky nezverejňujú. Pozri rovnako Basel III, str. 21-26, špeciálne paragraf 94-96 o možnosti nadhodnotenia kapitálu v prechodnom období. Predpoklad považujeme za správny vzhľadom na to, že dané bankové domy boli postihnuté krízou a je pravdepodobné, že ich zástupcovia dané prechodné obdobia s regulátormi dohadovali.

⁷ Údaj *price-to-book* je čerpaný z YCharts. WWW DOCUMENT <<https://ycharts.com/>> Banka Groupe BPCE banka nie je listovaná na žiadnej burze. Pri nej *Price2Book* neuplatňujeme.

⁸ *Healthy Banking System is the Goal, not Profitable Banks.* (2010). WWW DOCUMENT <<https://www.gsb.stanford.edu/faculty-research/excessive-leverage/healthy-banking-system-goal>> Samotná výška 15 % je však zvolená arbitrárne a je len odporúčaním. Rovnako je nutné pripomenúť, že každú banku by bolo vhodné posudzovať individuálne a individuálne by mala pristupovať k svojmu riziku. 15 % úroveň bola i úrovňou kapitalizácie bánk pred vznikom FED. Vid' v Dowd, K. (2016) Is Deutsche Bank Kaputt? WWW DOCUMENT <https://www.alt-m.org/2016/08/04/is-deutsche-bank-kaputt/#_ftn6>

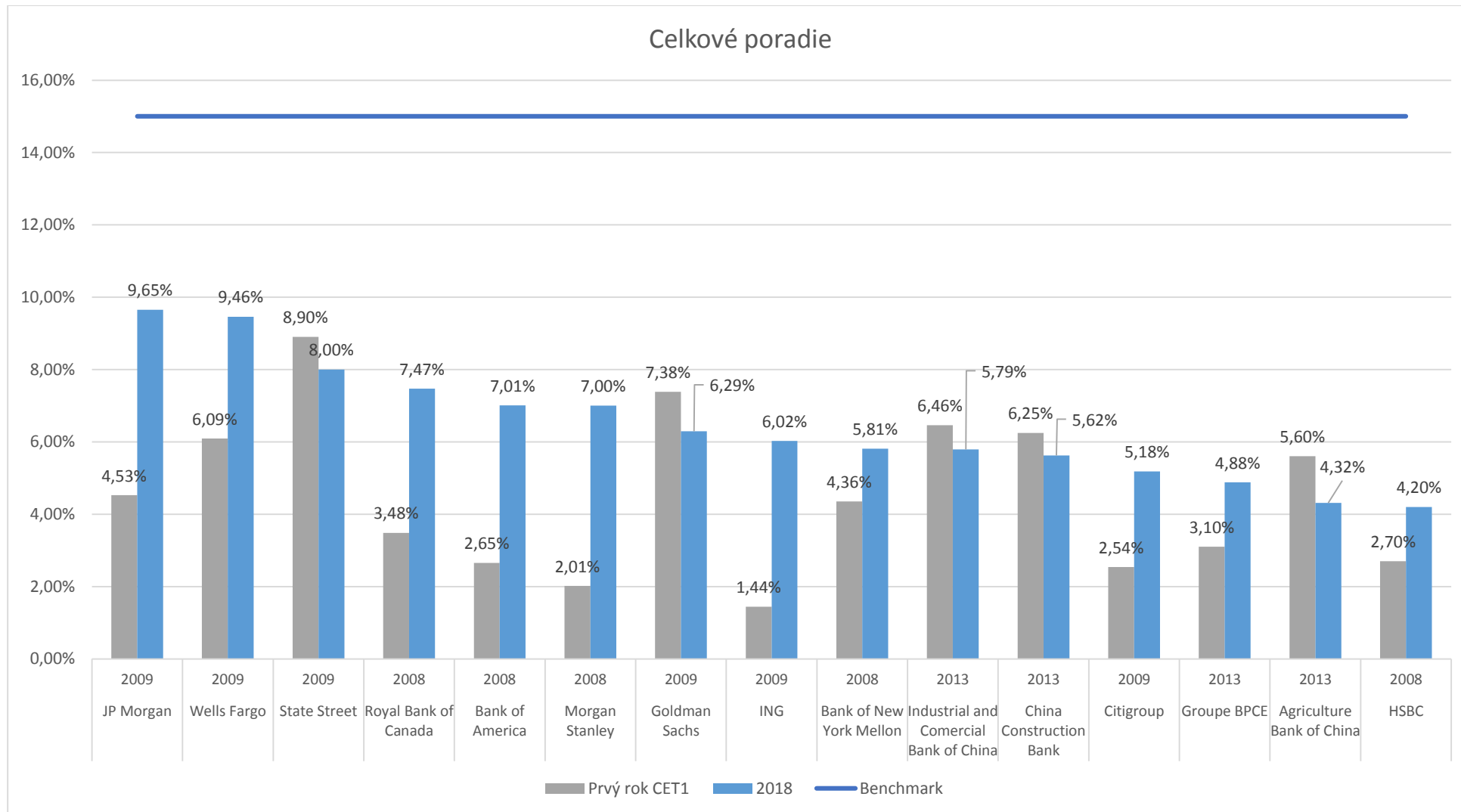
4 %, výrazne podkapitalizovanú pod 3 % a kriticky podkapitalizovanú na úrovni 2%⁹. K tomu je nutné podotknúť, že globálne systémové finančné inštitúcie majú k daným hraničným hodnotám povinne stanovený ešte rezervný vankúš a to podľa toho, do ktorej triedy patria. Jednotlivé zaradenie bánk do tried za rok 2018 vid' na linku v poznámke pod čiarou č.1.; triedy bánk a ich povinné vankúše k vlastnému kapitálu zohľadňujeme v záverečných zisteniach.

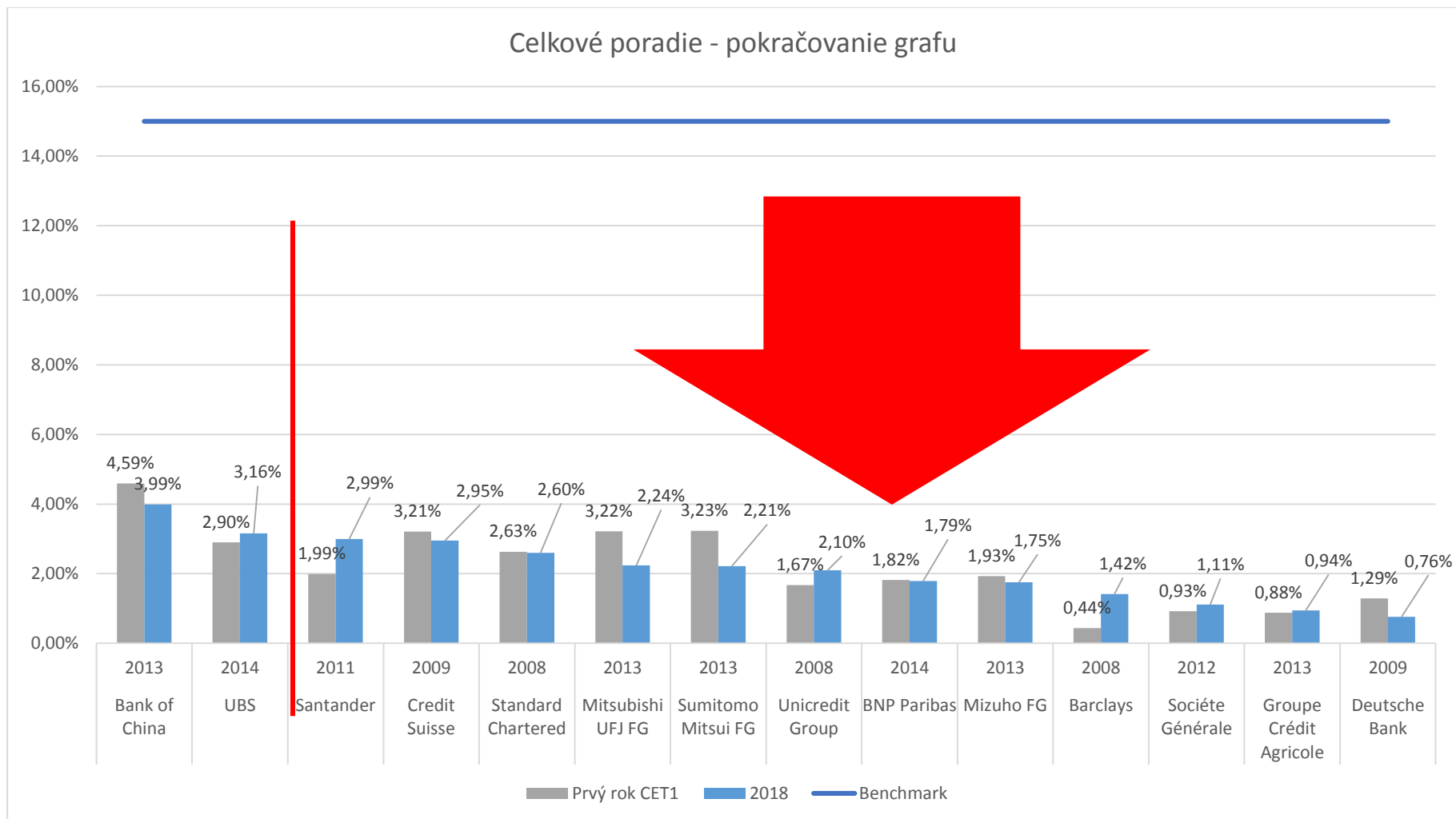
⁹ FED. *Agencies adopt enhanced supplementary leverage ratio final rule and issue supplementary leverage ratio notice of proposed rulemaking*. WWW DOCUMENT

<<https://www.federalreserve.gov/newsevents/pressreleases/bcreg20140408a.htm>> FED bude zároveň od roku 2018 vyžadovať od svojich najväčších systémových bánk minimálny leverage ratio na úrovni 5 %.

4. Výsledky

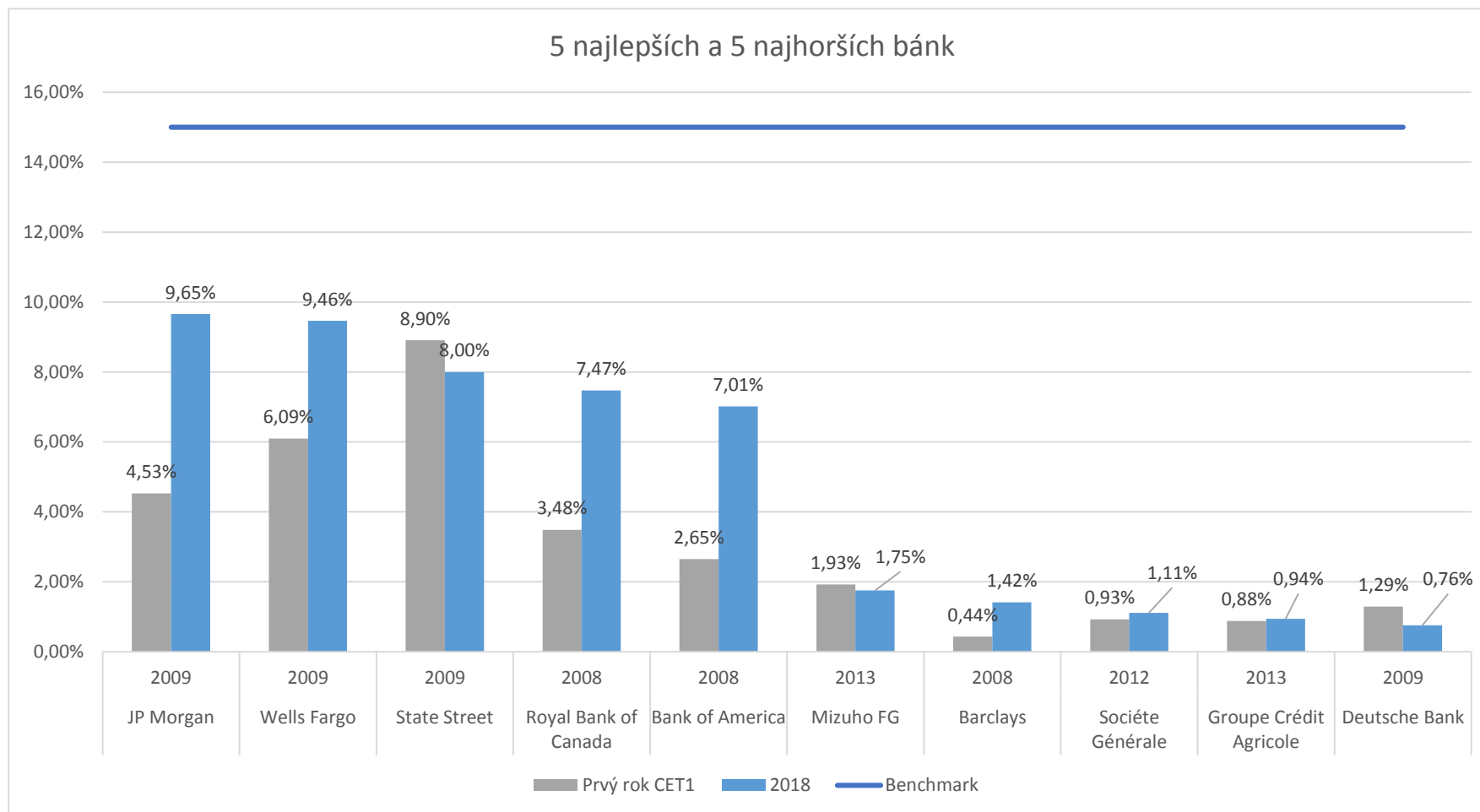
4.1 Celkové výsledky za rok 2008 a 2018 (CET1 / Total Assets x Price-to-Book ratio)

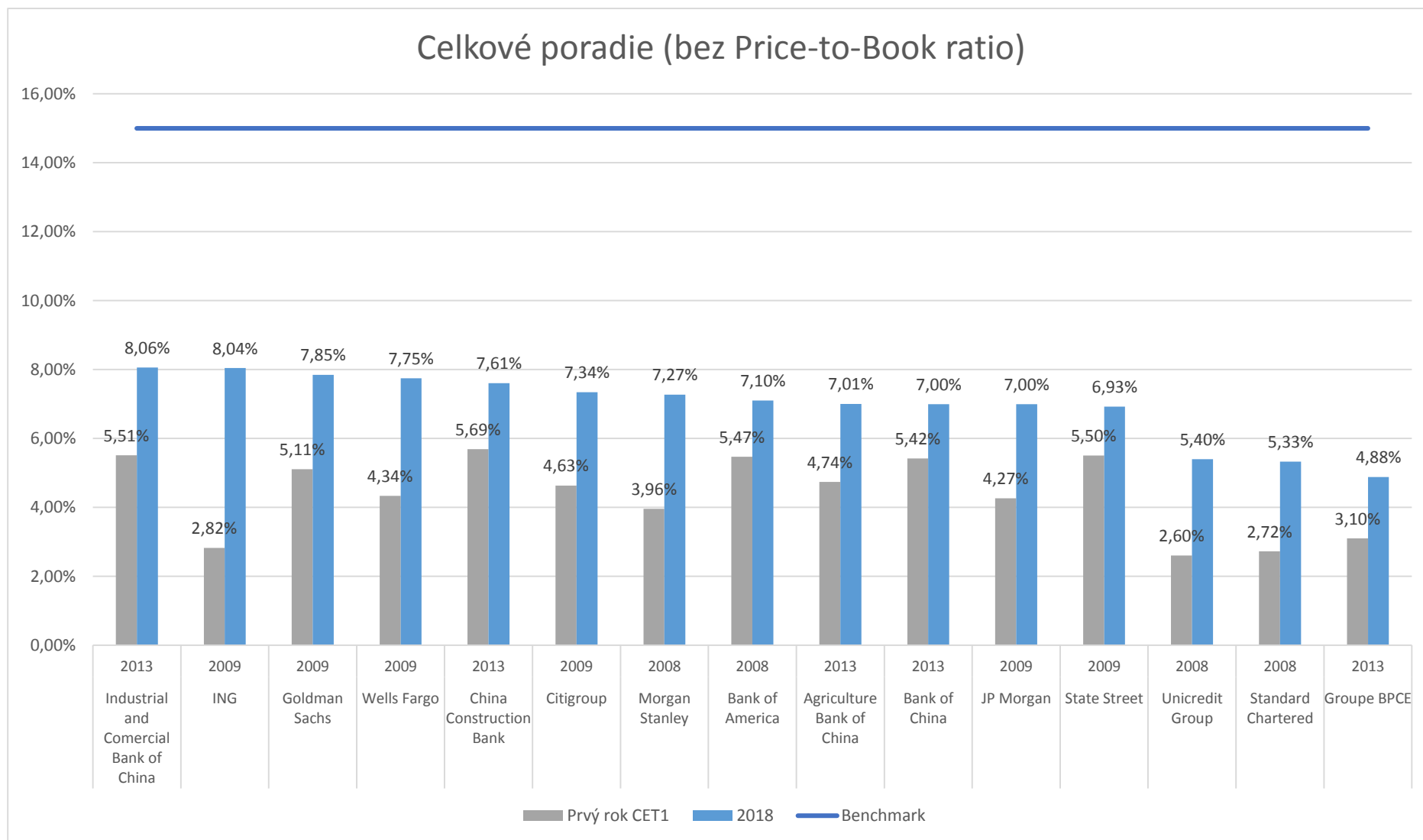
Na rozdelenom grafe uvádzame všetkých 29 systémových bánk. Údaje za rok 2018 sú kompletne. Na grafe uvádzame prvý údaj, kedy tá ktorá banka začala vykazovať CET1. Ako je vidno, hlavne ázijské banky vykazujú údaj až od roku 2014. Za najmenej kapitalizované banky je možné považovať banky z najnižším kapitálovým krytím, ktoré sa nachádzajú na druhej časti grafu vpravo – **vyznačené červenými šípkami**. Poznámka: Banka Groupe BPCE banka nie je listovaná na žiadnej burze. Pri nej Price2Book neuplatňujeme.

4.2 Prvých 5 a posledných 5 bánk za rok 2008 a 2018 (CET1 / Total Assets x Price-to-Book ratio)

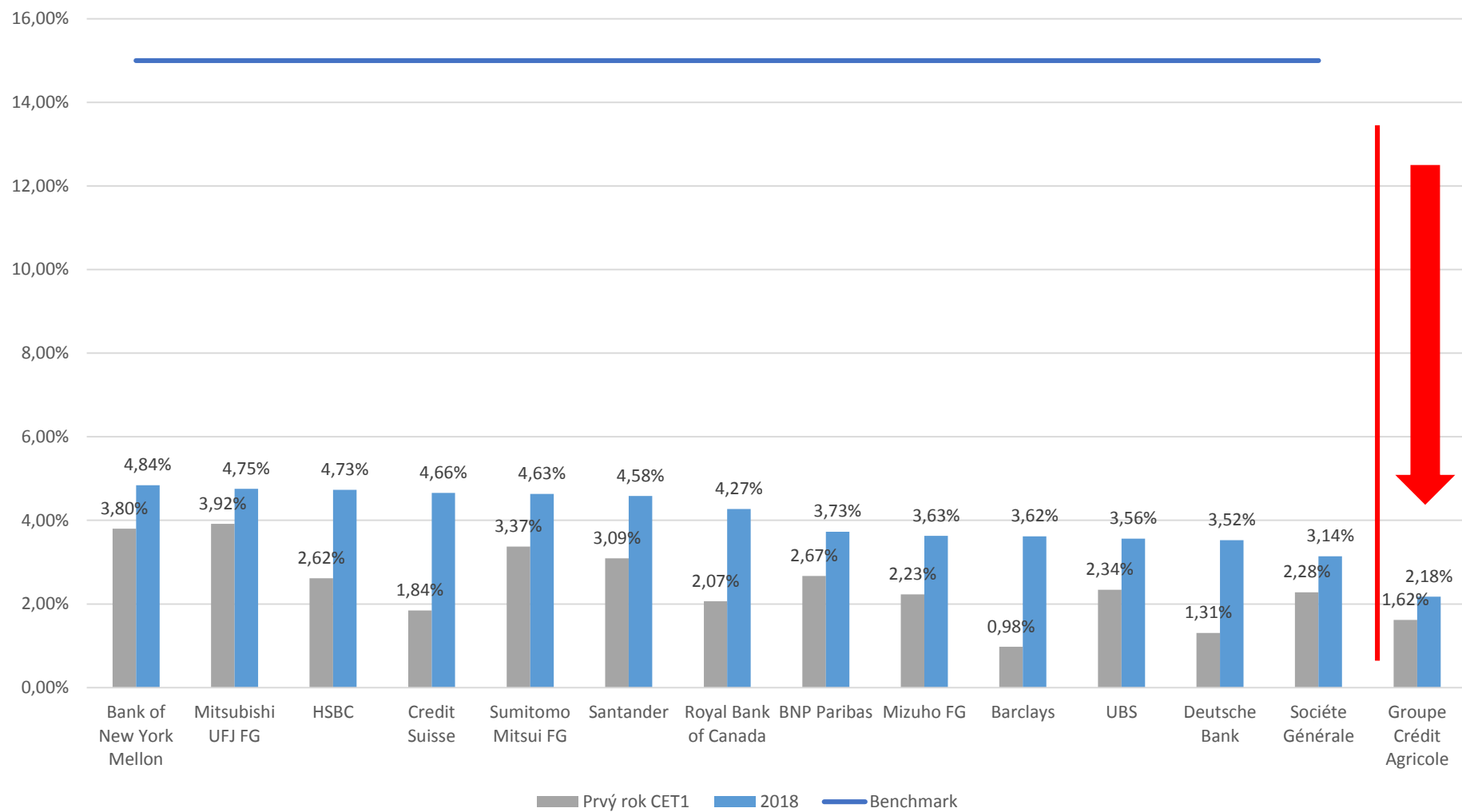

Pre explicitnejšie porovnanie rozdielov v kapitalizácií uvádzame i graf 5 najkapitalizovanejších a 5 najmenej kapitalizovaných bánk z 30 systémových bánk.

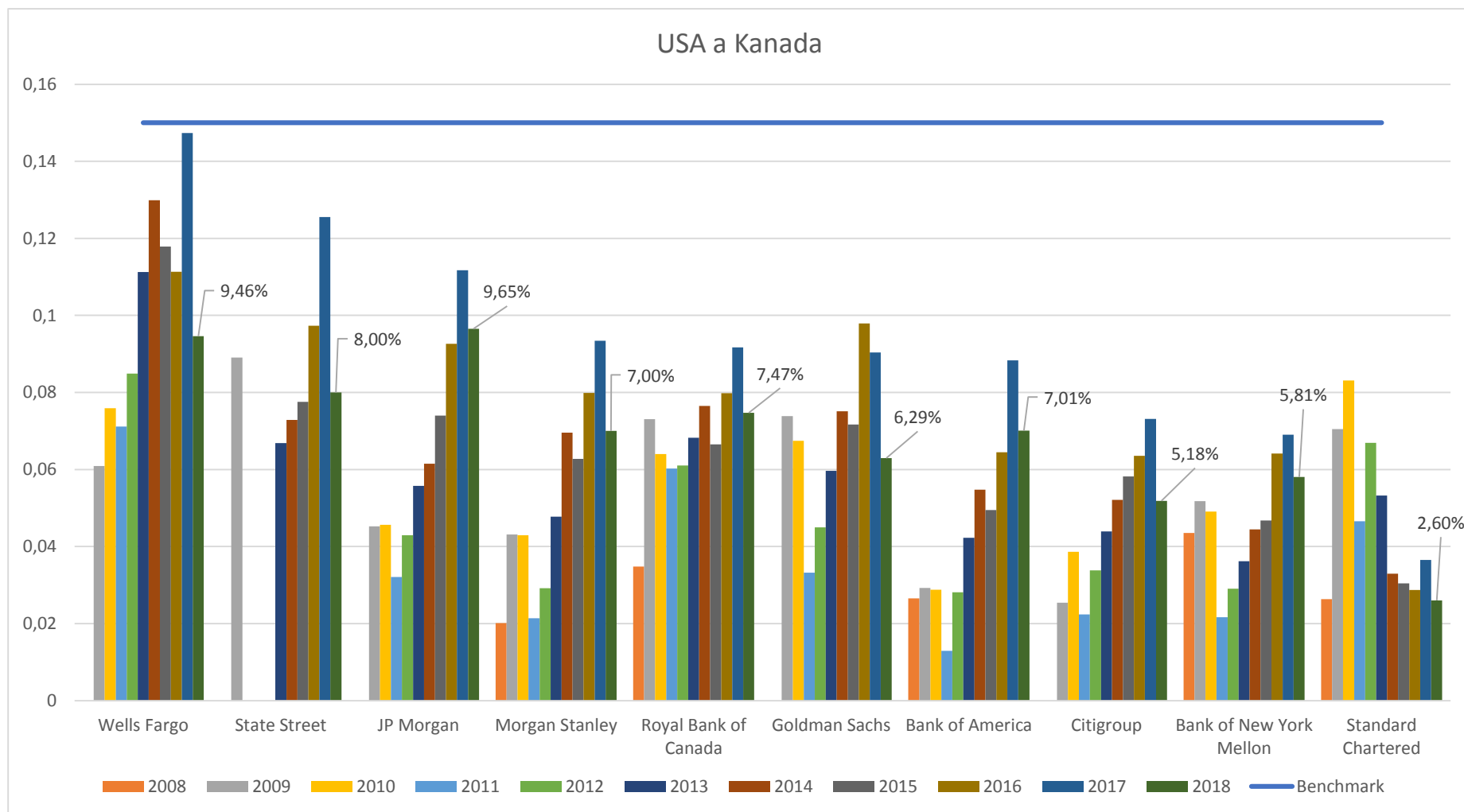
4.3 Celkové výsledky za rok 2008 a 2018 (z hľadiska súvahových čísel neupravených o názor trhu)

Celkové poradie (bez Price-to-Book ratio)

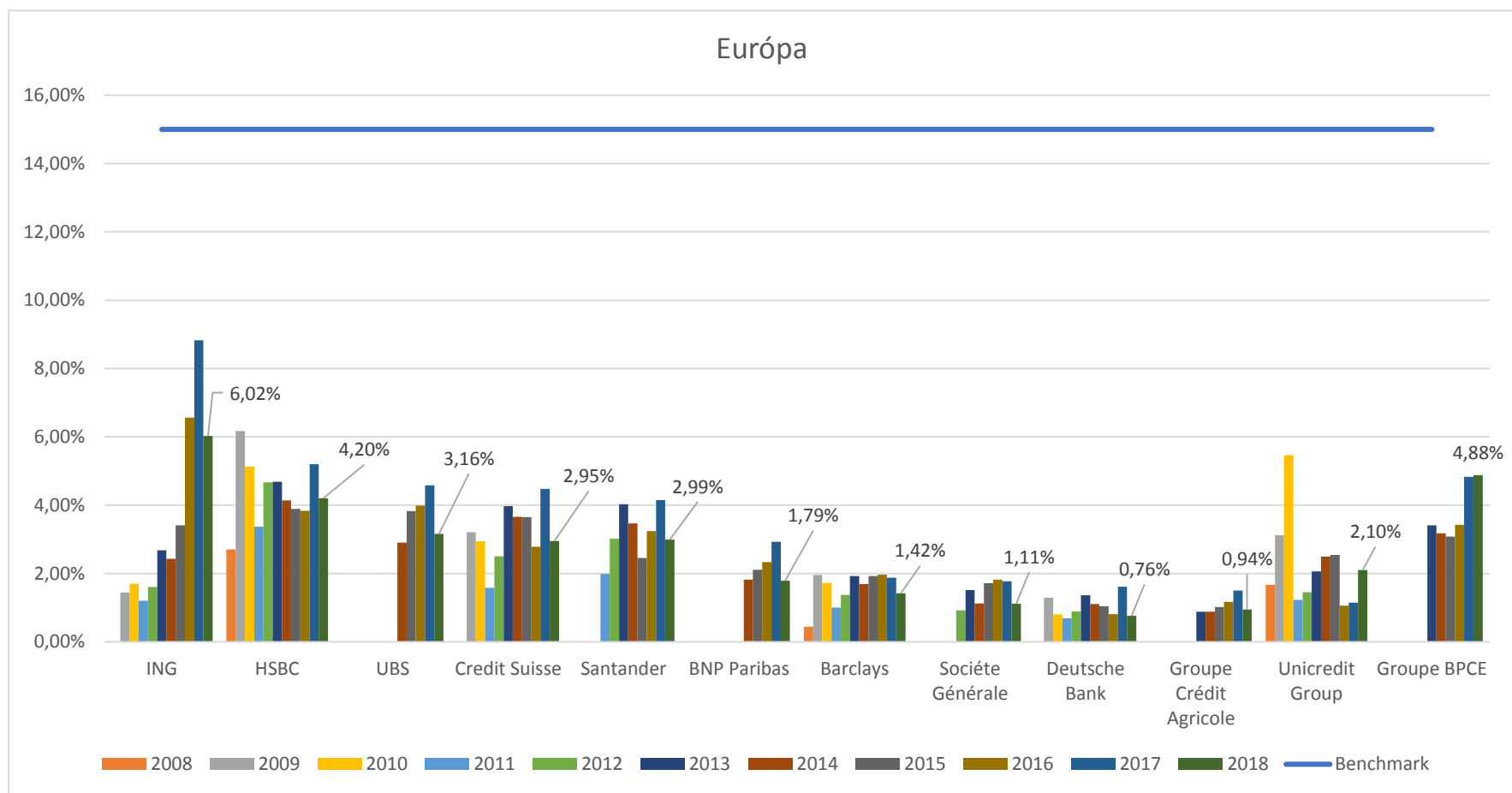

4.4 Americké banky od roku 2008 až po rok 2018 (CET1 / Total Assets x Price-to-Book ratio)

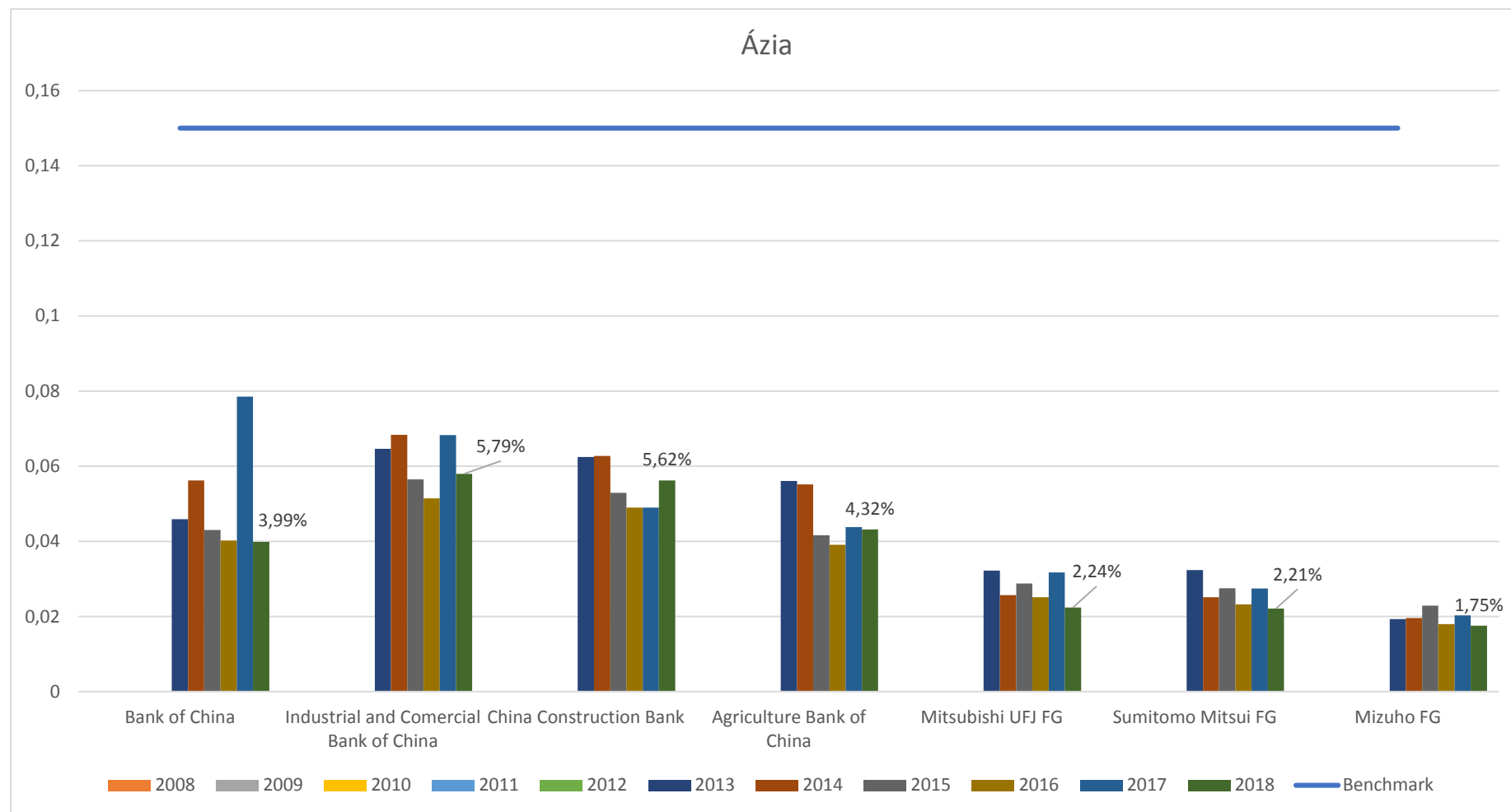
Graf zobrazuje vývoj miery kapitalizácie bánk od roku 2008, resp. od prvého roku, kedy banky vykazujú CET1 až po rok 2018 (číselný údaj na grafe) a porovnáva vývoj kapitalizácie v čase so stanoveným benchmarkom 15% miery kapitalizácie v USA a Kanade. Po rok 2017 bol CET1 upravovaný v zmysle možností, ktoré uvádzajú pravidlá BASEL III.

4.5 Európske banky od roku 2008 až po rok 2018 (CET1 / Total Assets x Price-to-Book ratio)

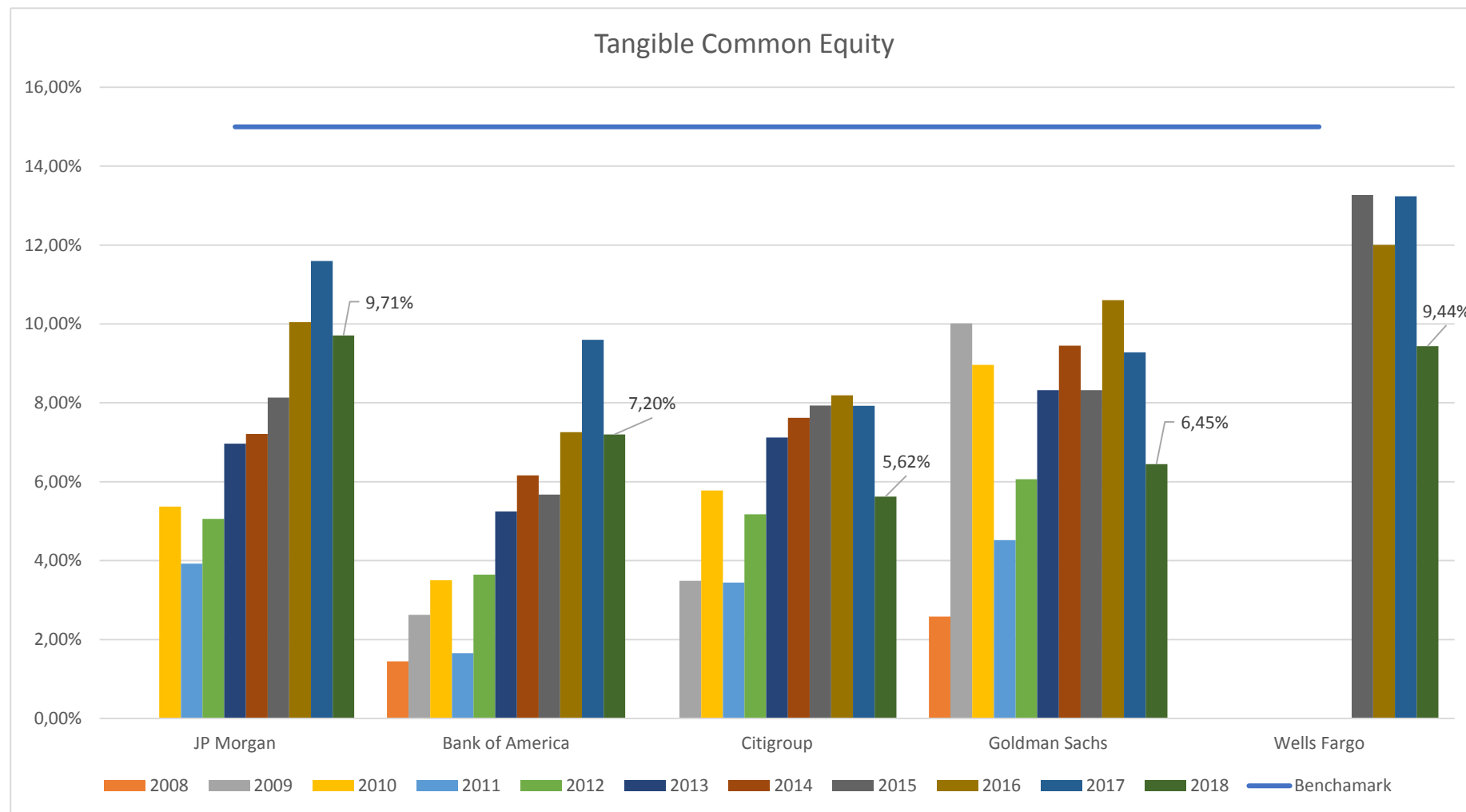
Graf zobrazuje vývoj miery kapitalizácie bánk od roku 2008, resp. od prvého roku, kedy banky vykazujú CET1 až po rok 2018 (číselný údaj na grafe) a porovnáva vývoja kapitalizácie v čase so stanoveným benchmarkom 15% miery kapitalizácie v Európe. Po rok 2017 bol CET1 upravovaný v zmysle možností, ktoré uvádzajú pravidlá BASEL III.

4.6 Ázijské banky of roku 2008 až po rok 2018 (CET1 / Total Assets x Price-to-Book ratio)

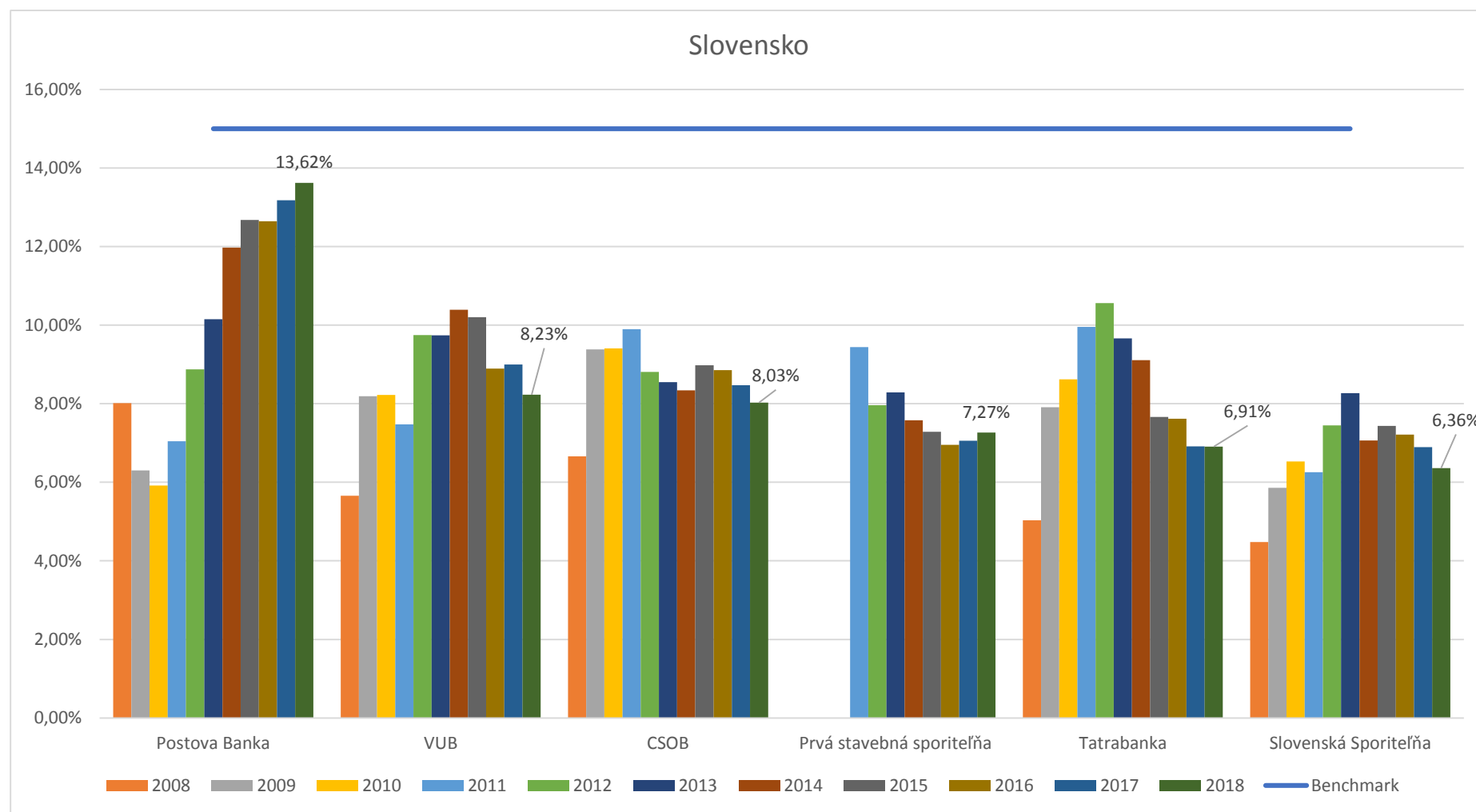

Graf zobrazuje vývoj miery kapitalizácie systémových bánk Ázie od roku 2008, resp. od prvého roku, kedy banky vykazujú CET1 až po rok 2018 (číselný údaj na grafe) a porovnáva vývoja kapitalizácie v čase so stanoveným benchmarkom 15% miery kapitalizácie v Ázii. Po rok 2017 bol CET1 upravovaný v zmysle možností, ktoré uvádzajú pravidlá BASEL III.

4.7 Banky zverejňujúce TCE (Tangible Common Equity / Total Assets x Price-to-Book ratio)

4.8 Slovenské banky: CET1 resp. Tier1 voči celkovým aktívam

Graf zobrazuje vývoj miery kapitalizácie vybraných slovenských bánk od roku 2008, resp. od prvého roku, kedy banky vykazujú CET1 alebo Tier 1 až po rok 2018 (číselný údaj) a porovnáva vývoja kapitalizácie v čase so stanoveným benchmarkom 15% miery kapitalizácie na Slovensku.

5. Závěry a hodnotenia

Ako sme uviedli pri popise zvolenej metodológie, vlastný kapitál banky voči aktívam banky upravený o price to book ratio považujeme za indikátor, hovoriaci o tom, ako bude bankový dom v prípade krízovej udalosti hodnotený investormi, trhom a samotnými klientmi banky. Ide o to, že v prípade krízovej udalosti vzniká v ekonomickom systéme nedôvera. Nemôžeme sa tomu čudovať. Dnešný finančný systém je totižto fiat systémom, t.j. systémom záväzkov voči pohľadávkam; dlhov voči aktívam. Kríza musí preto nevyhnutne nedôveru spôsobovať. Nedôvera spôsobuje, že sa finančný systém akoby zasekáva a problémy jedného bankového domu sú prenášané aj na iné bankové domy. *Predpokladáme, že banky, ktorých vlastný kapitál je vyšší, by mali v danej krízovej situácii menšie problémy a boli by relevantnou protistranou. Naopak banky, ktorých súvaha vykazuje vyššie riziko, a ktoré majú nižšiu mieru vlastného kapitálu na potenciálnu elimináciu svojich strát, by boli problematickejšími.* Ako ukázala ostatná kríza, finančný systém sa zasekával hlavne kvôli nedôveryhodným bankám. Preto sme pre účely tejto práce aj my zvolili hodnotenie na základe vlastného kapitálu bánk voči ich aktívam. Odhad vlastného kapitálu banky voči aktívam sme realizovali za rok 2018 realizovali len v kontexte price-to-book ratio, čo je hodnotenie banky trhom. Do roku 2017 bol odhad realizovaný aj na základe potenciálneho regulátorom umožneného nadhodnotenia kapitálu banky.

Ako je vidno z porovnania jednotlivých systémových bánk, ani jedna z bánk nedosahuje teoreticky požadovaný 15 % pomer („bezpečnú zónu“) odhadovaného skutočne vlastného kapitálu voči aktívam banky. Len pripomíname, že sa jedná o relatívne bezpečnú zónu¹⁰. Jej výška bola zároveň určená na základe odhadu finančných teoretikov a korešponduje s mierou vlastného kapitálu amerických bánk pred založením FED-u.

Najbližšie k danému pomeru má J.P Morgan¹¹ a to ako z hľadiska hodnotenia na základe CET1 (9,65%), tak i z hľadiska TCE (9,71%), t.j. skutočne vlastného kapitálu banky. Zaujímavosťou je, že minulý rok bola J.P. Morgan až tretia. Zároveň je však zaujímavé, že z hľadiska ohodnotenia trhom bola za rok 2017 ako prvá Wells Fargo, ktorej CET1 bol na úrovni 14,74%. Z uvedeného je vidieť, že trh hodnotí banky voči minulému roku omnoho viac opatrnejšie. Bližšie pozri grafy na str. 9-10.

Za J.P Morgan sú banky Wells Fargo (9,46%) a State Street (8%). Wells Fargo má relatívne vysoké i TCE na úrovni 9,44%. Dané čísla kapitalizácie sú spôsobené primárne tým, že uvedené banky ku koncu roka 2018 veľmi pozitívne hodnotil trh, t.j. mali vysoké price-to-book-ratio.

Ak by nebola kapitalizácia bánk upravená o tento ukazovateľ, zmení sa celkové poradie bánk, ako aj ich vykazovaný vlastný kapitál. Bližšie pozri na grafy na str. 12-13. Prvou najviac

¹⁰ Relatívna bezpečnosť danej zóny vyplýva z toho, že aj keď vlastný kapitál súvisí s kvalitným podkladovým aktívom banky, samotné podkladové aktívum a jeho hodnotenie závisí od celkovej ekonomickej situácie. To značí, že v prípade nejakej krízovej udalosti, bude menená aj hodnota daného kapitálu. Rovnako pri výpočte pomeru upozorňujeme, že ho hodnotíme ako *price-to-book*, t.j. na základe toho, čo si o banke myslí trh; daný názor sa rovnako môže zmeniť.

¹¹ Jedná sa o odhad výšky vlastného kapitálu prostredníctvom *price-to-book ratio*. Vykazovaný pomer majú banky o niečo nižší.

kapitalizovanou bankou by bola **Industrial and Comercial Bank of China (8,06%), nasledovaná ING (8,04%) a Goldman Sachs (7,85%)**. Tu je veľmi pekne vidieť rozdiel oproti oficiálnym štatistikám a toho, čo si myslí o bankách trh, resp. ako hodnotí banky trh. Banky ako je J.P. Morgan (oficiálne 7%), či Wells Fargo (oficiálne 7,75%), či State Street (oficiálne 6,93%) posúva na vyššie hodnotenie práve ich hodnotenie trhom.

Ako sú na tom ďalšie banky? Až do siedmeho miesta sú umiestnené americké banky. Na 8. mieste je prvá európska banka a až na 10. je prvá ázijská banka a až 13. je druhá európska banka. Ostatné európske banky sa umiestnili až v druhej polovici daného hodnotenia. Z celkového pohľadu v EU tvoria najväčšiu časť bankového sektora francúzske banky, nemecké banky, talianske banky a španielske banky. Medzi systémové banky boli zaradené ING, Group BPCE, HSBC, UBS, Credit Suisse, Santander, BNP Paribas, Royal Bank of Scotland, Barclays, Société Générale, Deutsche Bank, Groupe Crédit Agricole a Unicredit Group. Z toho jedine **ING má pomer kapitalizácie nad 5% (kritérium FED-u), pričom ešte v roku 2017 to boli tri banky – ING, Nordea a HSCB.**

Ktoré z bánk majú odhadovanú najnižšiu kapitalizáciu? Pri hodnotení kritickej miery kapitalizácie je zaujímavou skutočnosť, že americký FED má striktnejšie pravidlá kapitalizácie pre svoje kľúčové bankové domy ako má ECB, a že obe pravidlá ďaleko zaostávajú za tým, na čom sa zhoduje odborná verejnosť. Jedným z možných vysvetlení je vplyv bankových domov na politické rozhodnutia o ich vlastnej regulácii.

Ak pri hodnotení bánk uplatníme kritérium nízkej kapitalizácie (pod 3%), tak z odhadu pomeru vyplýva, že výrazne podkapitalizovanými bankami (červené šípky na sumárnom grafe) sú: Santander, Credit Suisse, Standard Chartered, Mitsubishi, Sumitomo, Unicredit Group, BNP Paribas, Mizuho, Barclays, Société Générale, Groupe Crédit Agricole, Deutsche Bank, t.j. **12 bánk má nízku mieru kapitalizácie a ostatných 17 ju má dostatočnú**. Ešte v roku 2017 to bolo len 9 bánk. Ak uplatníme meter absolútne kritickej podkapitalizácie bánk zvolený FED-om (pod 2%), tak BNP Paribas, Mizuho, Barclays, Société Générale, Groupe Crédit Agricole, Deutsche Bank sú pod touto hranicou. **Ak by sme uplatnili kritérium FED-u o adekvátne kapitalizovaných bankách, t.j. banky nad 5% (ECB má nad 4%) svojho vlastného kapitálu, tak zistíme, že toto kritérium spĺňa len 12 z 29 bankových domov, v roku 2017 to bolo ešte 17 bánk**. Pre systémové banky platia zároveň prísnejšie pravidlá, ktoré popisujeme nižšie.

Je zároveň zaujímavé, že sú to skôr americké bankové domy, ktoré zverejňujú aj svoje tzv. TCE. Z nášho hľadiska je rovnako zaujímavý poznatok, že banka s najvyšším systematickým rizikom na globálny finančný systém J.P. Morgan, je v porovnaní s ázijskými, či európskymi bankami pri vykazovaní svojich obchodných výsledkov omnoho viac transparentná. U tejto banky je rovnako vidieť, že svoje pozície oproti roku 2008 posilnila, aj keď medzi rokmi 2017 a 2018 mierne jej pozície vlastného kapitálu oslabili (o 1,52%). Nič z toho neznamena, že by nemohla spôsobiť systematickú krízu. Jedná sa len o zaujímavý poznatok z hľadiska toho, že je primárne v blogosfére považovaná za symbol zla, ktoré majú údajne banky ako také spôsobovať. J.P. Morgan, Bank of America, Citigroup, Goldman Sachs a Wells Fargo sú bankové domy, ktoré explicitne zverejňujú skutočný kľúčový kapitál na svojich aktívach.

Čo vyplýva z uvedených údajov?

Z uvedeného porovnania vyplýva, že vyššie riziko so sebou nesú bankové domy Európy a Ázie v porovnaní s USA. Za kriticky podkapitalizované banky je možné zaradiť za rok 2018¹² týchto 6 systémových bánk:

1. Deutsche Bank

(upravená price-to-book kapitalizácia: 0,76 %, aktíva 1 348 137 mil. Eur)

2. Groupe Crédit Agricole

(upravená price-to-book kapitalizácia: 0,94 %, aktíva 1 624 394 mil. Eur)

3. Société Générale

(upravená price-to-book kapitalizácia: 1,11 %, aktíva 1 309 428 mil. Eur)

4. Barclays

(upravená price-to-book kapitalizácia: kapitalizácia: 1,42 %, aktíva 1 133 283 mil. GBP)

5. Mizuho

(upravená price-to-book kapitalizácia: 1,75 %, aktíva 205 028 300 mil. Yen)

6. BNP Paribas

(upravená price-to-book kapitalizácia: 1,79 %, aktíva 2 040 836 mil. Eur)

Zhoršením vybavenosti vlastným kapitálom oproti roku 2017 prešla Deutsche Bank, Groupe Crédit Agricole, Société Générale, Barclays, Mizuho i BNP Paribas. V prípade možnej krízovej udalosti bude preto zaujímavé sledovať, ako sa regulačné orgány budú správať práve k týmto bankovým domom. A ako je vidno z veľkosti ich aktív, nie sú to žiadne malé (potenciálne) problémy.

Ohodnotenie trhom vs. údaje na súvahe

V zobrazení výsledkov v časti 4.3 ešte ukazujeme rozdiel medzi tým, čo banky vykazujú na svojich súvahách a tým, ako dané banky hodnotí trh, čo je zobrazené v časti 4.1. Je to veľmi zaujímavé porovnanie. Prečo? Z hľadiska súvah a kapitálovej primeranosti sa zdá, že medzi systémovými bankami nie je až taký rozdiel, aký je zjavný pri ich porovnávaní v časti 4.1, kde sme uplatnili hodnotenie prostredníctvom trhu. Zmenilo sa nám i poradie. Prvá nie je J. P. Morgan, ktorá je podľa oficiálne vykazovaného CET1 až 11., ale Industrial and Commercial Bank of China, ktorá je v hodnotení trhom až 10-ta. V kapitalizácii dominujú síce americké banky, ale asistujú im i ázijské banky a na prekvapenie na 13 mieste nájdeme Unicredit Group, ktorá je v kontexte hodnotenia trhom 23., Bank of China je 10. ale prostredníctvom hodnotenia trhom je až 16. a napr. Standard Chartered je 14. a primerane kapitalizovaná podľa pravidiel FED, pričom prostredníctvom hodnotenia trhom sa javí ako podkapitalizovaná.

¹² V 2017 to bolo 5 bánk a to Unicredit Group (kapitalizácia: 1,14%, aktíva 836 790 mil. Eur), Groupe Crédit Agricole (kapitalizácia: 1,5%, aktíva 1 550 283 mil. Eur), Deutsche Bank (kapitalizácia: 1,61%, aktíva 1 475 000 mil. Eur), Société Générale (kapitalizácia: 1,77%, aktíva 1 275 128 mil. Eur), Barclays (kapitalizácia: 1,88%, aktíva 1 133 248 mil. GBP)

V časti 4.3 by sa mohlo zdať, že z hľadiska regulátorov nie je problém nízkej miery kapitalizácie niektorých bánk až tak výrazný. Poďme sa na to pozrieť z hľadiska európskych bánk. Podľa pravidiel ECB a Basel III je podkapitalizovanou jedine Groupe Crédit Agricole (vyznačené červenou šípkou) pretože je jej kapitalizácia pod 3%, čo je však zaujímavé, keďže regulátor posudzuje vlastný kapitál banky voči jej vážnym aktívam, tak daná banka oficiálne nevykazuje regulátorom stanovenú mieru podkapitalizácie.

Až podľa pravidiel *Financial Stability Board* je to viac bánk. Groupe Crédit Agricole by mala byť minimálne na úrovni 4 % (3+1 % ako tzv. vankúš vzhľadom na svoje postavenie systémovej banky, pričom má oficiálnu kapitalizáciu len na úrovni 2,18 %), Société Générale (4 % s vankúšom vs. 3,14 %), Deutsche Bank (5 % s vankúšom vs. 3,52 %), Mizuho (4% s vankúšom vs. 3,63%), Barclays (4,5 % s vankúšom vs. 3,62 %), BNP Paribas (4,5 % s vankúšom vs. 3,73 %), UBS (4 % s vankúšom vs. 3,56 %), HSBC (5 % s vankúšom vs. 4,73 %).

Medzinárodné regulačné orgány teda tým, že „vyžadujú“ od systematických bánk vankúš v podobe vyššej miery vlastného kapitálu, prejavujú pri hodnotení systémových bánk hodnotenie podobné hodnoteniu trhom, čo považujeme za racionálne rozhodnutie. To, čo však bez ohodnotenia trhom nevidíme, je už miera výšky kapitalizácie, či podkapitalizácie banky. **Uplatnenie hodnotenia bánk prostredníctvom trhu mení teda pohľad na mieru kapitalizáciu jednotlivých bánk. A to výrazne.**

Hlavný rozdiel medzi časťou 4.1 a 4.3 je ešte v tom, že v prípade skutočne kapitalizovaných a relatívne zdravších systémových bánk trh nadhodnocuje ich kapitalizáciu a v prípade skutočne podkapitalizovaných bánk trh podhodnocuje ich kapitalizáciu.

Slovensko

Slovensko je z hľadiska významnosti európskeho finančného sektora skutočne kvapkou v mori a jeho bankový sektor tvorí len 0,31 %. Ukazovateľ finančnej páky bankového sektora vykazuje NBS za rok 2018 na úrovni 8 % (pokles z 8,2% v roku 2017), čo je vysoko nad povinné 3 %, avšak je to niekde mierne nad polovicou stanovenej teoretickej hodnoty 15 %.

Z nami vybraných najväčších slovenských bánk je najlepšie kapitalizovanou bankou voči celkovým aktívam Poštová Banka (13,62 %), nasledovaná VÚB (8,23 %), ČSOB (8,03 %), Prvou Stavebnou Sporiteľňou (7,27 %), Tatra bankou (6,91 %) a nakoniec Slovenskou Sporiteľňou (6,36 %). Ukázanie kapitalizácie slovenských bánk zároveň nie je v kontexte tejto práce smerodajné, jedná sa len o doplnkovú informáciu. Regulátorom meraná kapitalizácia slovenských bánk voči leverage exposure je mierne iná. My sme použili aj v tomto prípade údaj celkových aktív.

Pri vybraných slovenských bankách sme zisťovali kapitálovú primeranosť len na základe CET1/celkové aktíva, resp. Tier 1/celkové aktíva vzhľadom na to, že u niektorých bánk bol tento druh kapitálu identický. Slovenské banky nezverejňujú TCE, avšak je možné predpokladať, že CET1 alebo Tier 1 sa bude s TCE v princípe zhodovať, resp. nebudú v danom kapitále výrazné rozdiely. Rovnako nebolo možné upraviť súvahové výsledky bánk voči *price-to-book ratio* (hodnotenia trhu), vzhľadom na to, že slovenské banky takto hodnotené nie sú.

Na základe uvedených čísel je možné konštatovať, že ich kapitalizácia je vyššia ako väčšiny systémových bánk. Kapitalizácia slovenských bánk je zároveň omnoho vyššia ako je požadovaná minimálna hladina (3 %). Rovnako z hľadiska dostatočnej kapitalizácie stanoveného kritéria FED-u (5 %) sú najväčšie slovenské banky dostatočne kapitalizované. Ani jedna z nich však nedosahuje kapitalizáciu 15 % (hranica požadovaná odbornou verejnosťou), aj keď Poštová Banka sa k tejto úrovni približuje. Rovnako je vidieť, že niektorým našim najväčším bankám miera vlastného kapitálu za ostatné obdobie 3 – 4 rokov v čase klesá.

Poznámka k ďalšej aktualizácii dát

Uvedené údaje budeme aktualizovať minimálne vždy raz za rok. Údaje nie sú určujúcimi v tom, či nás zasiahne nejaká nová vlna krízy alebo nie. Sú skôr určené na posúdenie stavu pripravenosti, v akom je finančný sektor schopný čeliť potenciálnej hrozbe, súvisiacej s krízou.

Príloha č.1.: Popis súčasného finančného systému – náhľad na problém

Súčasný finančný systém je tzv. *fiat systémom*. Jedná sa v princípe o systém dlhov bez finálneho eliminátora dlhu v podobe zlata. V minulosti existujúce finančné systémy boli tzv. *frakčné systémy*. Tie boli založené na čiastočných rezervách zlata, ktoré banky držali. Voči rezervám zlata, ale i ďalším aktívam vytvárali banky meny (dlhy). Tak ako sa znižovala miera rezerv zlata, tak sa rozširovala miera vytvárania mien voči iným aktívam. Tieto aktíva si môžeme predstaviť ako akýkoľvek ekonomický projekt, napr. stavbu továrne, výstavbu domu, či podnikateľský projekt v podobe malej pekárne. Frakčný finančný systém v minulosti fungoval na základe toho, že banky umožňovali prostredníctvom emisie meny ekonomickú výmenu v danej mene. Nejednalo sa v princípe o nič iné ako o možnosť započítania dlhov plynúcich z ekonomickej činnosti medzi ekonomickými aktérmi v priestore a čase a vyjadrenie ekonomickej aktivity v mene emisnej banky. Zlato sa v systéme používalo ako finálny eliminátor dlhu, t.j. ak ekonomickí agenti prestali dôverovať finančnému systému, požiadali o elimináciu dlhu prostredníctvom zlata, t.j. požiadali o výber zlata zo systému voči predloženej mene (dlžobnému úpisu). Už vtedy bolo zdravie bankového systému závislé od toho, ako dobre vedeli banky odhadovať poskytnutie úveru voči nejakej plánovanej ekonomickej aktivite. Avšak nielen od toho. Dopad na bankový systém mala i miera konkurencie v bankovom systéme, či miera politických zásahov do systému. Systém však stále obsahoval jednu nekontrolovateľnú poistku – zlato. To, či systém fungoval alebo nie, nie je predmetom tejto práce a vedú sa o tom rozsiahle teoretické polemiky¹³.

Súčasný *fiat systém* je od frakčného systému odlišný tým, že dnes komerčné banky nedržia žiadne rezervy zlata a mena (dlh voči pohľadávke), ktorú svojou úverovou činnosťou tvoria, nie je vyplatiteľná v nejakej jednotke zlata. Jedná sa teda o systém mien (dlhov). Finálny eliminátor dlhu – zlato v systéme síce stále figuruje minimálne na súvahách centrálnych bánk¹⁴, avšak mena akéhokoľvek štátu, či štátnych záväzkov (Eurozóna) oficiálne prepojená so zlatom nie je. Fiat systém je systém mien - dlhov voči záväzkom¹⁵.

Všetko to, čo dnes nazývame peniazmi sú meny. Mena je záväzok voči pohľadávke. Finančný sektor nad vytváraním záväzkov voči pohľadávkam vytvára ďalej rôzne finančné nástroje, tzv. deriváty. Je to jeden z dôvodov prečo dnes ekonómovia tak ťažko definujú to, čo sú a čo nie sú

¹³ Text uvádzame len pre lepšie pochopenie toho, čím je dnes fiat systém odlišný od frakčného systému. Úlohou tejto práce nie je popisovať vývoj systému, ani polemizovať o tom, do akej miery je dnešný fiat systém udržateľný a pod. Otázka relevantnosti zlata vo finančnom systéme je rovnako predmetom rôznych druhov polemík. Faktom však je, že v dnešnom finančnom systéme zlato koluje a je dokonca možné predpokladať, že v útrobach bánk a centrálnych bánk tkvie stále veľká väčšina existujúceho zlata; odliv zlata do súkromných sejfov a mimo bankový systém je skôr novým trendom. Rovnako je faktom, že súčasný fiat systém nemá explicitný peg so zlatom – mena nie je vyjadrením hmotnosti zlata. Rovnako je možné viesť polemiku, či bol peg so zlatom zrušený až v roku 1971, či to bolo už založením Breton-Woodskeho systému (1944) alebo či to bolo definitívne až v roku 2001 zrušením posledného existujúceho pegu švajčiarskeho franku.

¹⁴ To však nemení nič na fakte, že dané zlato patrí štátu/štátom a užívatelia systému – klienti bánk – by k nemu nemali prístup. Faktom však je, že napr. hotovosť, ako dlh centrálnej banky, je vytváraná voči položkám aktív centrálnej banky. Čiže o určitom nepriamom krytí meny zlatom by sa dalo teoreticky stále uvažovať.

¹⁵ Vzhľadom na to, že sa jedná o systém dlhov je jasné, že hlavným atribútom fragility systému je schopnosť splácať dlh v čase.

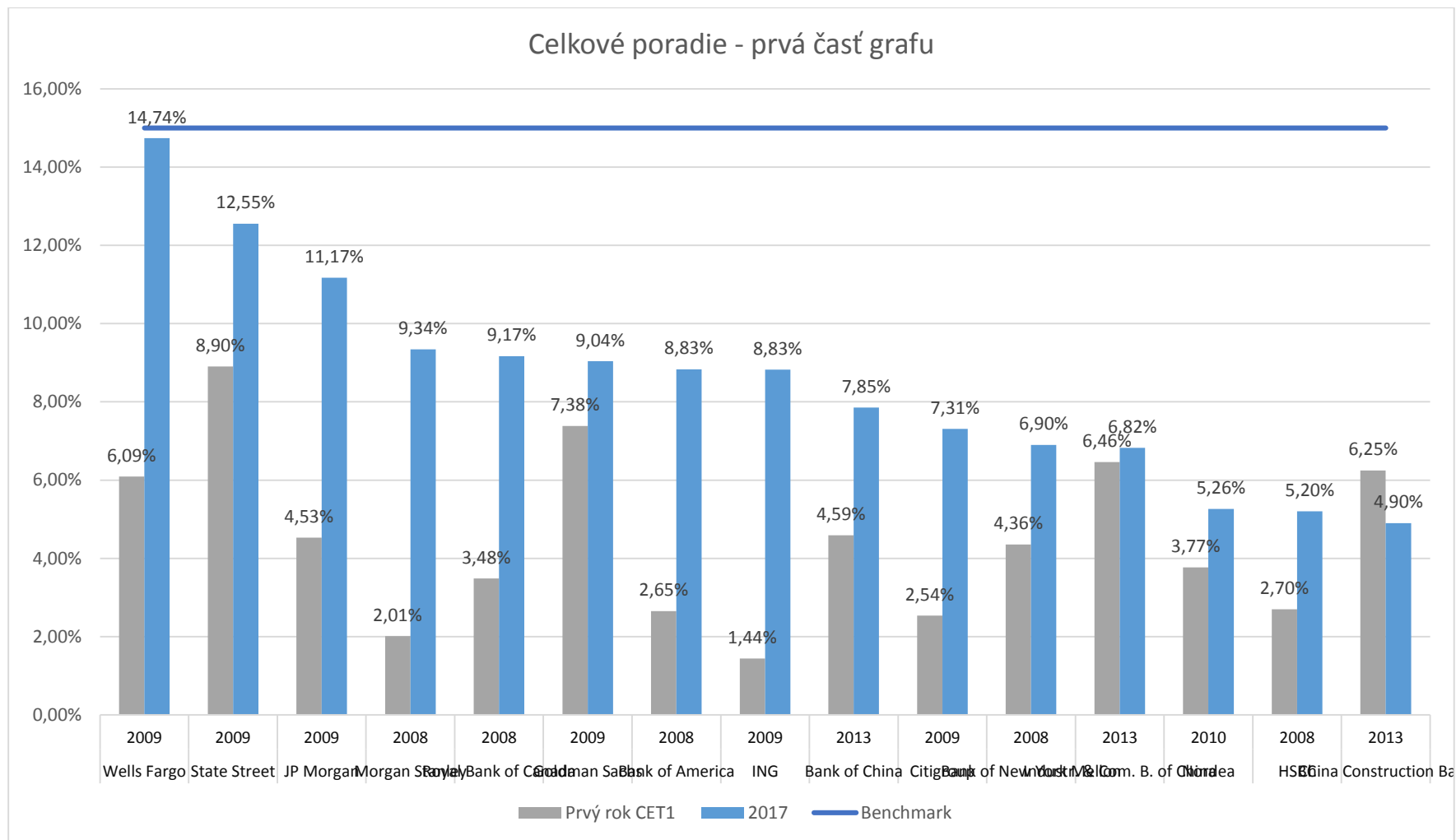
peniaze. Rozpor súvisí s tým, že jedni považujú za peniaze len tzv. agregát M1, ďalší aj agregát M2 a iní hovoria, že v princípe sú to aj agregáty M3, či M4. Problém, ktorému pri definícii čelíme je ten, že všetky monetárne agregáty sú z ontologického hľadiska dlhom, ktorý je odlišený svojimi rizikami, maturitou, či formou vyjadrenia. Napr. hotovosť, ktorú dnes každý za peniaze považuje, je rovnako dlhom. Je vytvoreným dlhom centrálnej banky voči aktívam centrálnej banky. Avšak vzhľadom na jej vyjadrenie vo forme napr. papierovej bankovky, je akceptovaným dlhom s okamžitou splatnosťou, t.j. dám ju v obchode predavačovi a ten mi za danú zmenku vydá okamžite tovar.

Je to jeden z dôvodov, prečo je súčasný systém náchylný na rôzne krízové udalosti. Banky dnes fungujú (v princípe) tak, že vytvárajú meny (ktoré považujeme za peniaze) voči nejakým aktívam - ekonomickej a politickej aktivite. V prípade, že je daná ekonomická aktivita zmysluplná (zisková), banka a ani systém problém nemajú. Dlh vzniknutý v minulosti je splatený poskytnutím zmysluplného statku alebo služby dnes, a dnes tvorený dlh je splatený zas neskôr v čase, a takto do nekonečna. Kedy má finančný systém problém? Vtedy, ak banka podporila ekonomickú aktivitu, ktorá nie je ekonomicky zmysluplná. Neodhadla vtedy napr. riziko, dopyt po ekonomickej aktivite, či podcenila iné súvisiace faktory. To, že je ekonomická aktivita nezmysluplná, spôsobuje stratovosť. Tá ďalej spôsobuje, že kapitálové zdroje vzniknuté v minulosti, ktoré si za vytvorenú menu (dlh) dnes podnikateľ zaopatril, nebudú splatené v budúcnosti. Výsledkom je vyjadrenie straty vo finančnom sektore. V prípade, že je týchto neúspešných projektov veľa, vzniká kríza, ku ktorej nemusí nevyhnutne viesť nejaké nezodpovedné správanie sa banky ako takej.

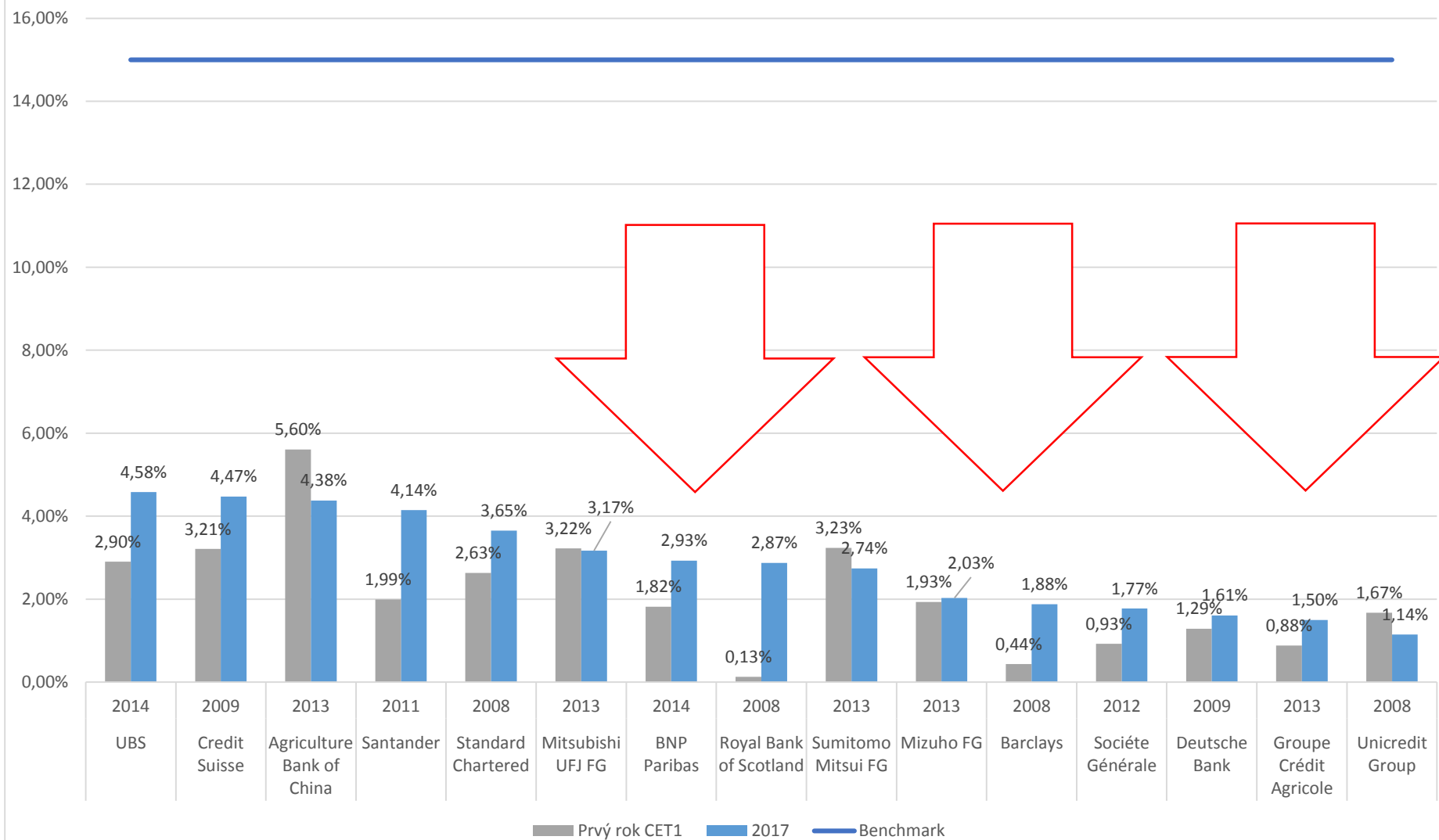
K nesprávne rozhodnutiu môže byť motivovaná napr. tak, že štát sa zaručí, že za akýchkoľvek podmienok banku v problémoch zachráni. Ďalej môže byť táto aktivita motivovaná umelo nízkymi úrokmi, ktoré tlačí dole centrálna banka, či naplňaním regulačných povinností, ktoré súvisia s tvorbou portfólia banky (ak je napr. celý bankový sektor nútený ohodnocovať riziko identickým spôsobom, tak v prípade krízovej udalosti, musí aj celý sektor naraz trpieť). Nezanedbateľné sú i ďalšie regulácie, ktoré majú vplyv na celý bankový sektor. Odhaduje sa, že napr. len implementácia tzv. Dodd-Frank zákona v USA, ktorá pozostávala z 2000 strán novej legislatívy a 400 nových regulačných povinností, spôsobila vo verejnom sektore ročné náklady vo výške 1,2 mld. USD a vo finančnom sektore dodatočné náklady vo výške 2,26 miliónov pracovných hodín. Dopad zákona zároveň spôsobuje zánik menších bánk a prežívanie väčších bánk, čo má vplyv na koncentráciu v odvetví, ale aj na nižšiu mieru konkurencie a vyššiu mieru politického vplyvu bankového sektora. A nezabúdajme na to, že práve vo finančnom sektore sa zrkadlí všetko to, čo sa deje v ekonomickom spoločenstve.

Príloha č.2: Výsledky za 2017

Celkové výsledky za rok 2008 a 2017 (v čase upravený CET1 / Total Assets x Price-to-Book ratio)

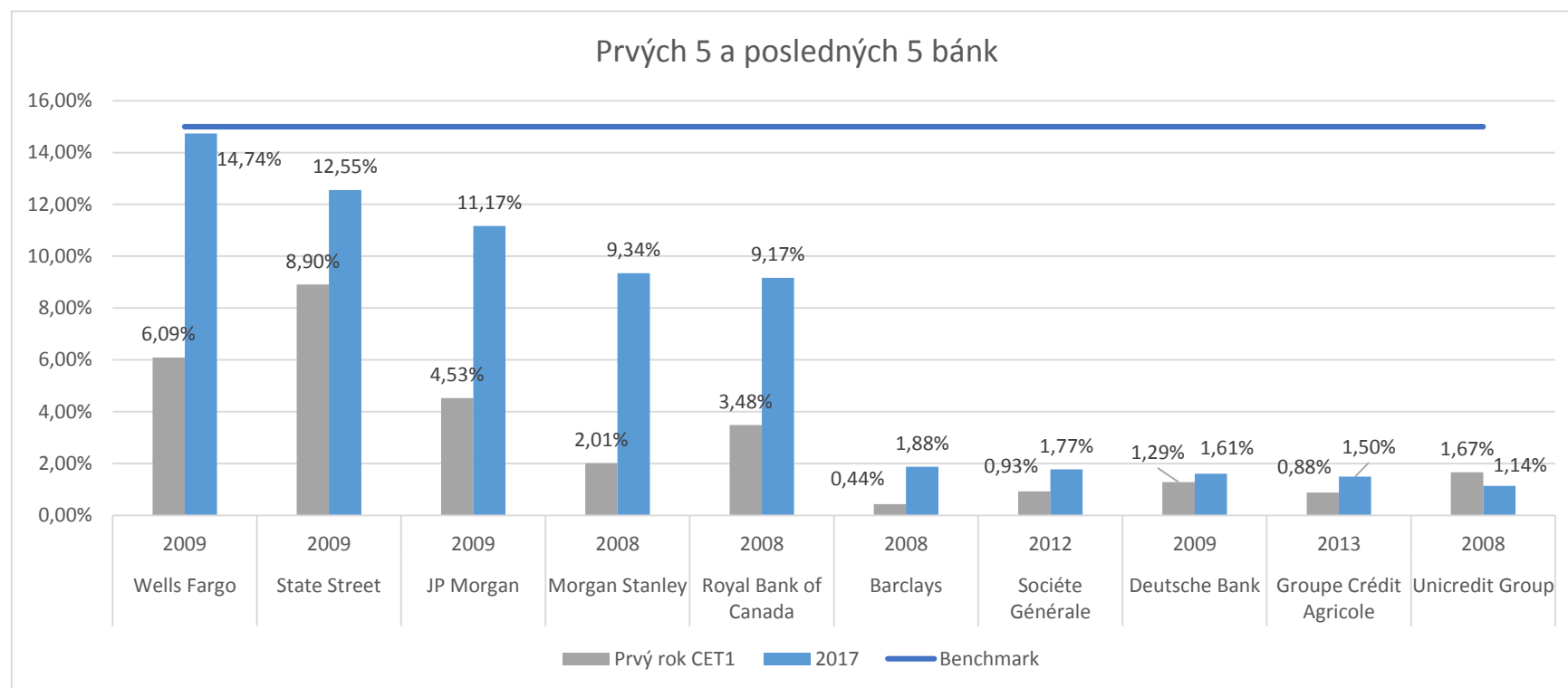

Celkové poradie - pokračovanie grafu

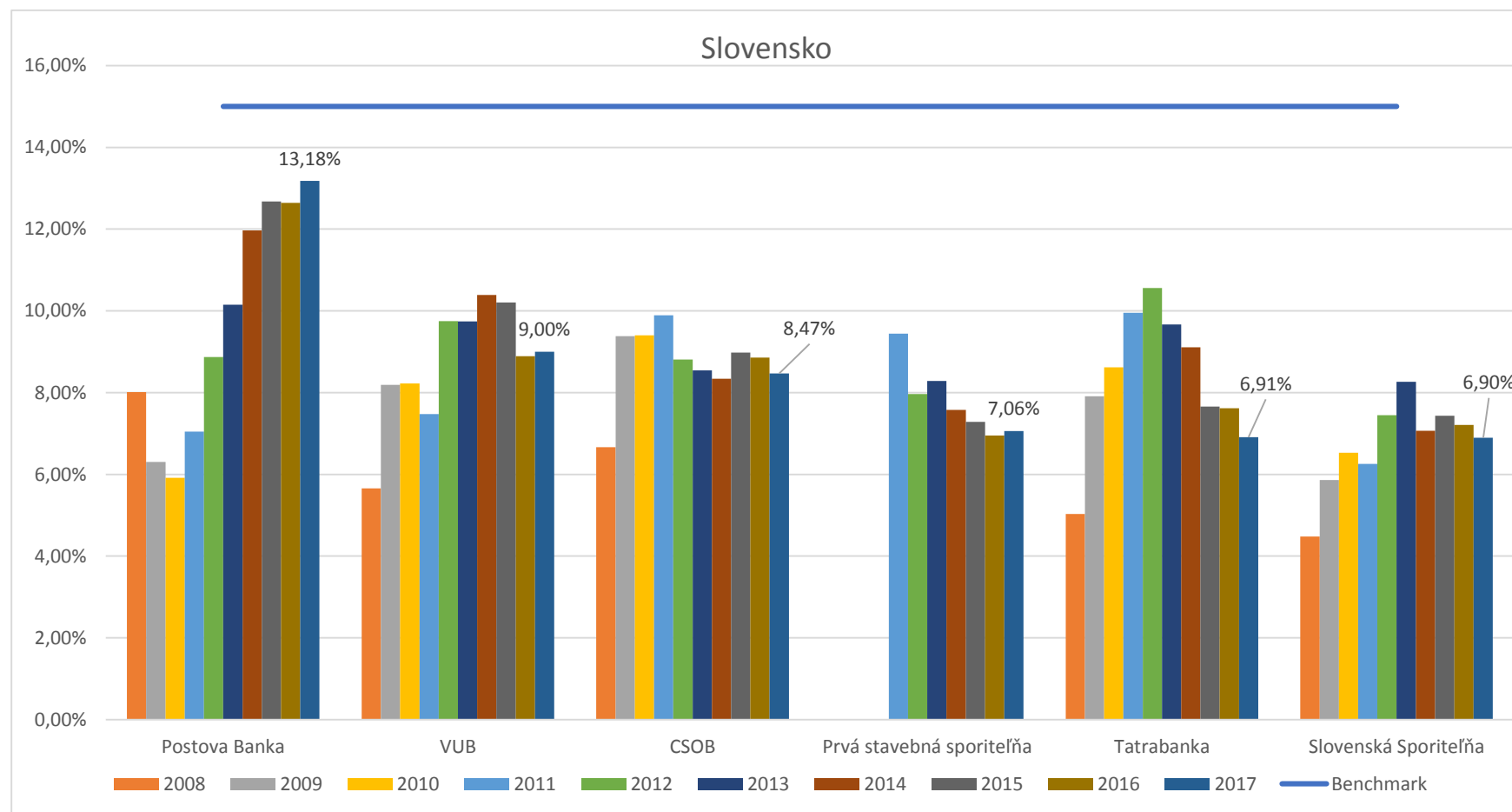
Na rozdelenom grafe uvádzame všetkých 30 systémových bánk. Údaje za rok 2017 sú kompletne. Na grafe uvádzame prvý údaj, kedy tá ktorá banka začala vykazovať CET1. Ako je vidno, hlavne ázijské banky vykazujú údaj až od roku 2014. Za najmenej kapitalizované banky je možné považovať banky z najnižším kapitálovým krytím, ktoré sa nachádzajú na druhej časti grafu vpravo – vyznačené červenými šípkami.

Prvých 5 a posledných 5 bánk za rok 2008 a 2017 (v čase upravený CET1 / Total Assets x Price-to-Book ratio)

Pre explicitnejšie porovnanie rozdielov v kapitalizácii uvádzame i graf 5 najkapitalizovanejších a 5 najmenej kapitalizovaných bánk z 30 systémových bánk.

Slovenské banky

Graf zobrazuje vývoj miery kapitalizácie vybraných slovenských bánk od roku 2008, resp. od prvého roku, kedy banky vykazujú CET1 alebo Tier 1 až po rok 2017 (číselný údaj) a porovnáva vývoja kapitalizácie v čase so stanoveným benchmarkom 15% miery kapitalizácie na Slovensku.

Zdroje

1. Bennet Berger, Pia Hüttl and Silvia Merler. (2016). Total assets versus risk weighted assets: does it matter for MREL? WWW DOCUMENT <http://bruegel.org/wp-content/uploads/2016/07/pc_2016_12.pdf>
2. Campbell, S. Simple and Transparent? Understanding the Leverage Ratio. WWW DOCUMENT <<https://www.fsforum.com/types/press/blog/simple-and-transparent-understanding-the-leverage-ratio/>>
3. Dowd, K. (2016). *Is Deutsche Bank Kaputt?*. WWW DOCUMENT < https://www.altm.org/2016/08/04/is-deutsche-bank-kaputt/#_ftn9> Uvedený text nás inšpiroval k príprave tohto porovnania.
4. FED. *Agencies adopt enhanced supplementary leverage ratio final rule and issue supplementary leverage ratio notice of proposed rulemaking*. WWW DOCUMENT <<https://www.federalreserve.gov/newsevents/pressreleases/bcreg20140408a.htm>>
5. FSB. *2018 list of global systemically important banks (G-SIBs)*. WWW DOCUMENT < <https://www.fsb.org/wp-content/uploads/P161118-1.pdf>>
6. *Healthy Banking System is the Goal, not Profitable Banks*. (2010). WWW DOCUMENT <<https://www.gsb.stanford.edu/faculty-research/excessive-leverage/healthy-banking-system-goal>>
7. Nadácia F. A. Hayeka. *Výročné správy bankových domov*. Vlastné spracovanie.
8. NBS. *Agregovaná bilancia peňažných finančných inštitúcií eurozóny (bez eurosystému)*. WWW DOCUMENT < http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/menova-a-bankova-statistika/statistika-za-eurozonu/detail-reportu/ecbpdf.axd?id=ce0a13e5-e0cf-4445-a7cf-cb85bcfb6c3a&filter=Year;2000_Month;4>
9. NBS. *Správa o stave a vývoji finančného trhu za rok 2018*. WWW DOCUMENT <https://www.nbs.sk/_img/Documents/_Dohlad/Makropolitika/Sprava_o_stave_a_vyvoji_FT_za_rok_2018.pdf>
10. ONE YEAR LATER: *THE CONSEQUENCES OF THE DODD-FRANK ACT*. WWW DOCUMENT <<https://financialservices.house.gov/uploadedfiles/financialservices-doddfrank-report.pdf>>
11. Tarullo, D.K. (2011). *The Evolution of Capital Regulation*. WWW DOCUMENT <<https://www.federalreserve.gov/newsevents/speech/tarullo20111109a.htm>>
12. Zdroj titulný obrázok: <https://www.pexels.com/search/banking%20sector/>

V prípade objavenia nejakých nezrovnalostí v dátach, či komentárov k použitej metodike nás prosím kontaktujte na matus.posvanc@gmail.com alebo martin.reguli@gmail.com.